104077 - Adak orucu olan kimse, bu orucu Ramazan ayı ile birlikte tutabilir mi?

Soru

Adak orucu olan kimse, bu orucu Ramazan ayı ile birlikte tutabilir mi?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Şüphesiz bir gün veya daha fazla orucu vb. ibadet adağı yerine getirmek vaciptir. Zira Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: “Her kim Allah’a itaat konusunda bir adakta bulunursa adağını yerine getirsin” (Buhari/6318)

Şayet bu adak belirli bir zamanda yapılmak üzere belirlenmişse o zaman içerisinde yerine getirilmesi gerekir. Örnek olarak her ayın başından üç gün oruç tutmaya adak yapmak. Fakat oruç adağı belirli değilse Ramazan ayı, Ramazan bayramı ve kurban bayramı hariç her hangi bir vakitte eda edilmesi caizdir. Ramazan ayı olmamasının sebebi; zamanın farz olan bir ibadetle dolu olmasındandır. Başka bir orucu bu ayın içinde olması mümkün değil ve geçerli değildir. Bayram günlerinde ise oruç tutulması yasaklanmıştır. Zira Ziyad bin Cübeyr rahimehullah şöyle dedi: İbn Ömer ile birlikteyken bir adam ona şöyle sordu: yaşadığım müddetçe her Salı ve Çarşamba günlerinde oruç tutmaya adak verdim. Bu günler kurban bayramına denk geldi ne yapayım? İbn Ömer şöyle cevap verdi: “Allah adakların yerine getirilmesini emretmiş aynı zamanda Kurban bayramında oruç tutmamızı yasaklamıştır.” Adam soruyu tekrarlayınca ibn Ömer aynı cevabı verdi. (Buhari/6212)

İbn Hacer şöyle dedi:”İcmaya göre Ramazan bayramı ve Kurban bayramında ister nafile olsun ister adak olsun oruç tutulması caiz değildir.

Aişe Radiyallahu anha ve Salim radiyallahu anhu, İbn Ömer radiyallahu anhudan aktardıklarına

göre teşrik günlerinde (Kurban bayramının 2. 3. Ve 4. Günleri) kurban bulamayan kişi hariç oruç tutulmasına izin verilmemiştir. (Buhari/1998)

İlim ehli, Ramazan ayın içerisinde başka orucun tutulmasının geçerli olmadığına dikkat çekmişlerdir.

Nevevi rahimehullah şöyle dedi: "İmam Şafii ve diğer mezhep alimleri şöyle dediler: Ramazan ayı sadece Ramazan orucu için geçerlidir. Ramazan ayında başka oruç tutulmaz. Şayet yerleşik, yolcu veya hasta Ramazan ayı içerisinde kefaret, adak, kaza veya nafile orucuna niyet getirirse veya genel bir oruç tutmaya niyet getirirse niyeti geçerli olmadığı gibi tuttuğu oruçta geçerli sayılmaz.

İbn Kudame rahimehullah şöyle dedi: Yolcu, Ramazan ayında adak veya kaza gibi Ramazan orucu dışında oruç tutamaz. Çünkü orucu bozmak ruhsat olarak verilmiştir. ruhsatı kullanmak istemeyen kişi asıl olan ibadeti yerine getirmekle yükümlüdür. Şayet Ramazan dışında başka bir şey niyet ederse orucu kabul edilmediği gibi Ramazan orucunun yerine de sayılmaz.

Şayet bir kişi "Allah için bir ay oruç tutmaya adak verdim" derse, daha sonra adağını yerine getirmek için Ramazan ayını tutarsa adağı geçerli olmaz. Aynı şekilde bir kişi iki rekat kılmaya adak verip sabah namazını kılarsa o adağı yerine getirmiş olmaz..

Şeyh İbn Useymin rahimehullah şöyle dedi: Bir kimse oruç adağını bir şarta bağlarsa şart oluştuğunda gecikmeksizin oruç tutması vaciptir. Örnek olarak: kim "Allah bana bu hastalıktan şifa verirse üç gün oruç tutacağım" der ve şifa bulursa gecikmeksizin hemen oruç tutması gerekir. Zira yüce Allah şöyle buyurdu: "Onlardan kimi de, eğer Allah lütuf ve kereminden bize verirse, mutlaka sadaka vereceğiz ve elbette biz sâlihlerden olacağız! diye Allah´a and içti.Fakat Allah lütfundan onlara (zenginlik) verince, onda cimrilik edip (Allah´ın emrinden) yüz çevirerek sözlerinden döndüler. Nihayet, Allah´a verdikleri sözden döndüklerinden ve yalan söylediklerinden dolayı Allah, kendisiyle karşılaşacakları güne kadar onların kalbine nifak (iki yüzlülük) soktu". Tövbe 76-77

Şartsız adak ise örnek olarak "Allah için üç gün oruç tutmaya adak verdim" derse bu adağı yerine getirmesi vaciptir ancak birincisinde olduğu derecede değil. Ramazan ayı geldiğinde bilindiği gibi

Ramazan orucunu tutar. Ramazan orucu bittikten sonra adağını yerine getirir. Fakat Ramazan ayında adağını tutarsa geçerli olmadığı gibi Ramazan orucu da sayılmaz. Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem şöyle buyurdu: “Ameller ancak niyetlere göredir ve herkese ancak niyet ettiği şey vardır…”

Sonuç olarak: Ramazan ayında sadece Ramazan orucu tutulur. Ramazan ayında başka bir oruç tutulması geçerli olmaz. Bu oruç ister adak, ister kaza olsun. Kişi ister yolcu olsun ister yerleşik olsun. Ramazan ayı içerisinde farklı bir oruç niyeti dahil ederse caiz değildir. Farz ve adağı aynı anda niyet etmek caiz değildir. Çünkü her ikisi de ayrı ayrı yapılması gereken ibadetlerdir. Tek niyetle yapılamaz.

En iyisini Allah bilir.